

I

KONIEC SA ZAČÍNA

Keď deň, o ktorom náhodou viete, že je to streda, ráno pripomína nedeľu, niekde sa niečo muselo vážne pokaziť.

Cítil som sa tak od chvíle, keď som sa zobudil. Napriek tomu som po väčšom precitnutí zapochyboval. Koniec koncov, pravdepodobne som sa mýlil ja, nie všetci ostatní – hoci mi bolo zaťažko tomu uveriť. Pochybovačne som vyčkával. Onedlho sa mi však naskytol prvý objektívny dôkaz – zdalo sa mi, že niekde v diaľke hodiny odbíjajú ôsmu. Počúval som pozorne a podozrievavo. O chvíľu sa hlasno a rázne rozozvučali ďalšie. Pomaly a pokojne odbili nespochybniteľných osem hodín. Vtedy som *vedel*, že niečo nie je v poriadku.

Koniec sveta – teda koniec sveta, ktorý som poznal takmer tridsať rokov – som zmeškal čírou náhodou, ako to už v podobných situáciách býva, keď sa nad tým zamyslíte. Býva dobrým zvykom, že v ľubovoľnej chvíli leží istý počet ľudí v nemocnici, a zákon schválnosti sa postaral o to, že som sa zhruba pred týždňom stal jedným z nich. Pokojne sa to mohlo stať o týždeň skôr – v tom prípade by som teraz tieto slová nepísal. Vôbec by som tu totiž nebol. Ale náhodou som v tom čase nielenže ležal v nemocnici, ale ešte som mal aj oči, ba dokonca celú hlavu zamotanú v obväzoch – a tak som teraz vďačný komukolvek, kto tieto zákony schválnosti píše. Vtedy som však bol len podráždený a premýšľal som, čo sa to, dofrasa, deje, keďže som tam ležal už dosť dlho, aby som vedel, že s výnimkou hlavnej sestry sú hodiny v nemocnici tá najposvätejšia vec.

Nemocnica by sa bez hodín skrátka nezaobišla. Každú sekundu z nich niekto odčítava čas narodenia, úmrtia, liekov, jedla, svetla, rozhovoru, práce, spánku, odpočinku, návštevy, obliekania, umývania – a až doposiaľ bolo zvykom, že ma niekto tri minúty po siedmej ráno príde umyť a upraviť. Bol to jeden z hlavných dôvodov, prečo som bol rád, že ležím v súkromnej izbe. Na spoločnom oddelení by sa tieto otravné záležitosti začali o celú nepotrebnú hodinu skôr. Ale teraz hodiny rôznej spoľahlivosti zo všetkých strán naďalej odbíjali ôsmu – a predsa nikto neprichádzal.

Akokoľvek som umývanie špongiou neznášal a nikto neďbal na môj návrh, že by mi namiesto neho stačila pomocná ruka po ceste do kúpeľne, fakt, že dnes k nemu nedošlo, bol nanajvýš znepokojivý. Navyše po ňom zvyčajne nasledovali raňajky a ja som bol hladný.

Zrejme by sa ma to dotklo aj v akékoľvek iné ráno, ale dnešok, streda ôsmeho mája, bol pre mňa mimoriadne dôležitý. Túžil som odbaviť všetky tie cirkusy a rutiny o to viac, že mi v ten deň mali zložiť obväzy.

Chvíľu som šmátral okolo seba po zvončeku a nechal som ho drnčať dobrých päť sekúnd, len aby som dal všetkým najavo, čo si o nich myslím.

Kým som vyčkával na poriadne podráždenú reakciu, ktorú by malo také vyzváňanie vyvolať, ďalej som počúval.

Deň tam vonku, uvedomil som si vtedy, znel ešte nesprávnejšie, ako som si spočiatku myslel. Zvuky, ktoré sa odtiaľ ozývali, alebo skôr neozývali, zneli nedeľnejšie ako nedeľa samotná – a to som si už bol absolútne istý, že naozaj *bola* streda, nech sa s ňou stalo čokoľvek.

Prečo sa zakladatelia Nemocnice svätej Merryn rozhodli vybudovať túto inštitúciu na hlavnej ceste pretínajúcej rušnú administratívnu oblasť a vystaviť tak nervy svojich pacientov

nepretržitej záťaži, je niečo, čo som nikdy celkom nepochopil. No šťastlivci postihnutí neduhmi, na ktoré nápor nepretržitej premávky nevplyval, mali aspoň tú výhodu, že mohli ležať v posteli a nestratiť, takpovediac, kontakt s prúdom života. Po ulici zvykli rachotiť autobusy smerujúce na západ mesta, ktoré sa snažili stihnúť na križovatke zelenú – škripanie bŕzd a salva výstrelov z výfukov vo väčšine prípadov napovedali, že neúspešne. Nasledovalo vrčanie motorov, keď sa zastavená premávka rozbehla do kopca. A občas došlo na medzihru: škripanie bŕzd a zrážka, po ktorej nastal všeobecný útlm – čo bolo pre človeka v mojom stave, ktorý mohol posudzovať rozsah tejto ošemetnej situácie len podľa úrovne nádvok, mimoriadne trýznivé. Ani vo dne, ani po väčšinu noci teda pacient u svätej Merryn nemal šancu nadobudnúť dojem, že sa svet zastavil len preto, že v ňom on osobne práve nehraje rolu.

Ale dnešné ráno bolo iné. Znepokojivo iné, pretože bolo záhadné. Žiadne hučanie kolies, žiadne rachotenie autobusov, vlastne vôbec žiadne zvuky áut. Žiadne brzdy, žiadne klaksóny, dokonca ani klopkanie kopýt tých pár koní, ktoré tadiaľ občas stále prechádzali. A ani, ako to o tomto čase malo byť, dupot ľudí kráčajúcich do práce.

Čím viac som počúval, tým čudnejšie mi to znelo – a tým menej som sa nad tým zamýšľal. V priebehu zhruba desiatich minút napínania uší som začul päť párov váhavo sa šuchtajúcich nôh, tri hlasy nezrozumiteľne kvíliace niekde v diaľke a hysterické vzlyky ženy. Žiadne hrkútanie holubov, žiadne štebotanie vrabcov. Nič, len hučanie elektrického vedenia vo vetre...

Začal sa vo mne rozliezať nepríjemný chlad. Presne tak som sa občas cítil v detstve, keď som si predstavoval, že v tienistých kútoch mojej izby číhajú strašidlá; keď som sa neodvážil vystrčiť nohu spod periny, pretože som sa bál, že sa

niečo načiahne spod postele a schmatne ma za členok; ani sa neodvážil siahnuť na vypínač, aby na mňa vtedy niečo neskočilo. Teraz som musel ten pocit potlačiť, presne ako keď som bol dieťa v tmavej izbe. A nebolo to o nič ľahšie. Je prekvapivé, že keď príde do tuhého, zistíte, že od toho dieťaťa nemáte tak ďaleko. Tieto prvotné strachy ma sprevádzali celý život, vyčkávali na svoju príležitosť a takmer ju dostali – len preto, že som mal zaviazané oči a ustala premávka...

Keď som sa trochu spamätal, skúsil som sa nad tým zamyslieť racionálne. *Prečo* môže premávka ustať? No, zvyčajne preto, že opravujú cestu. Absolútne jednoduché. Paletu zvukov pre trpiacich pacientov každú chvíľu obohatia pneumatické vrtačky. Problém s racionálnym prístupom však spočíval v tom, že rozvíjal túto myšlienku ďalej. Upriamil moju pozornosť na skutočnosť, že nepočuť ani vzdialené hučanie dopravy, ani pískanie vlakov, ani lodné sirény. Skrátka nič – až kým hodiny nezačali odbíjať štvrt na deväť.

Pokušenie nakuknúť – len nakuknúť, samozrejme, len toľko, aby som si urobil aspoň predstavu o tom, čo sa mohlo diať – bolo obrovské. Ale odolal som mu. Ak už pre nič iné, tak nakuknúť nebolo také jednoduché, ako sa mohlo zdať. Nebolo to len o tom, že by som si zložil pásku z očí; mal som na očiach niekoľko vatových vankúšikov a vrstvu obväzov. V prvom rade som sa však toho bál. Po týždni v úplnej slepote sa vám do riskovania s vlastným zrakom veľmi nechce. Pravdou bolo, že mi v ten deň mali obvazy zložiť, ale malo to prebiehať pri špeciálnom slabom svetle a nechali by ich zložené, len ak by prehliadka očí dopadla uspokojivo. Nemal som odkiaľ vedieť, či by to tak bolo. Možno som mal zrak trvalo poškodený. Alebo možno už nikdy nič neuvidím. To som ešte nevedel...

Zakľal som a znova stlačil zvonček. Trochu mi to zdvihlo náladu.